

Pröva er själva om ni lever i tron

Predikan i Pingstkyrkan i Timrå, 2012-11-04 11:00

Bibeltext.

Pröva er själva om ni lever i tron, prova er själva! Eller vet ni inte med er att Jesus Kristus är i er? Gör ni inte det, består ni inte provet. (2 Korintherbrevet 13:5)

Inledning.

Alla som har en bil vet att den måste besiktigas ibland. Det är normalt inte något gemene man gillar, för man vill inte att det skall upptäckas några fel som blir dyra att åtgärda, och alla som besiktat en bil vet hur lättad man är när man åker därifrån utan plumpar i protokollet. Men trots den där lilla ångesten inför hur det skall gå är nog egentligen så gott som alla bilister ganska eniga om att det inte är så dumt att få bilens säkerhet bedömd med jämna mellanrum. Det minskar ju risken för olyckor – vi har ju tragedin i Malå färskt i minnet och där var bilen belagd med körförbud – och så är också chansen större att man upptäcker saker i god tid innan det gått så långt att det inte är någon ide att åtgärda det – som när jag besiktade min BMW 316 -75 i slutet av nittiotalet och fick nio 2:or, bland annat för att bränsleslangen hängde löst under, och det var bara att åka till skroten direkt efter besiktningen. Normalt brukar det inte sluta så. Syftet med besiktningen är ju att man skall undvika just en sådan situation genom att ta tag i saker medans tid är.

När det gäller våra andliga liv är det likadant. Emellanåt behöver de besiktigas för att vi skall vara säkra på att allt står rätt till. Det är precis detta som Paulus menar när han uppmanar de kristna i Korinth att de skall *pröva sig själva*. Och precis som med bilbesiktningen är det emellanåt rätt jobbigt, men så oerhört nödvändigt.

Predikan.

1. Syftet med att pröva sig själv
  - a. Det övergripande syftet med att pröva sig själv är att se huruvida man *lever i tron* och huruvida *Jesus Kristus är i oss*. Det handlar om ifall vår tro på Kristus är levande och ifall han är närvarande i våra liv.
  - b. Ibland får vi för oss att det handlar om att vara perfekta. Men Paulus säger inte: *Pröva er själva, om ni är perfekta*, utan: *Pröva er själva om ni lever i tron*.
  - c. Nu vet vi också att det finns en djävul som vill påminna oss om våra brister i syfte att sänka oss och göra oss modlösa och trycka ner oss, och driva oss bort ifrån Gud. Det är inte den typen av prövning som åsyftas här. När Jeremia stod hos krukmakaren står det att *leret misslyckades i krukmakarens hand* (Jer. 18:4). Då säger Skriften att krukmakaren *började om och gjorde av leran*

ett annat kärll, såsom han ville ha det. Så när Gud prövar oss gör han det i syfte att forma oss efter sin vilja, och vi behöver inte lämna hans hands omsorg.

- d. Gud sätter oss också på prov för att stärka vår tro:
  - i. *Räkna det som den största glädje, mina bröder, när ni råkar ut för alla slags prövningar. Ni vet ju att när er tro sätts på prov, så gör prövningen er uthålliga. (Jak. 1:2-3)*
  - ii. *Det är till er fostran som ni får utstå lidande. Gud handlar med er som med söner. Och var finns väl en son som inte tuktas av sin far? Om ni inte får en sådan fostran som alla andra, då är ni oäkta barn och inte riktiga söner. Vi hade våra jordiska fäder som tuktrade oss, och vi hade respekt för dem. Skulle vi då inte så mycket mer underordna oss andarnas Fader så att vi får leva? Våra fäder tuktrade oss ju bara en kort tid efter bästa förstånd, men Gud gör det till vårt verkliga bästa, för att vi skall få del av hans helighet. För stunden tycks ingen tuktan vara till glädje utan till sorg, men för dem som fostrats genom tuktan ger den längre fram frid och rättfärdighet som frukt. (Hebr. 12:7-11)*
- e. Men här talas det om en annan typ av prövning, nämligen en som vi *kan* och *skall* göra själva. Gud finns naturligtvis med i detta också, som vi snart skall se, men Paulus riktar sin uppmaning till församlingen att *pröva sig själva*.
- f. Det är alltså viktigt att vi förstår att vi har ett ansvar själva. Jag tror på och ber om väckelse som svar på bön, en väckelse då många saker som idag är skevt skall rätas ut genom Guds kraft, men jag tror inte vi skall förvänta oss att Anden skall komma ner och städa upp allt elände vi själva har ställt till med utan att vi har tagit första steget genom att pröva oss själva och försöka åtgärda det som vi själva ser och förstår. Jag är övertygad om att vi måste pröva oss själva i syfte att reformera våra liv i enlighet med Herrens vilja så långt vi förstår och kan, och först då vill Anden komma och välsigna oss.
- g. Det övergripande syftet med att pröva sig själv blir då precis som vid en bilbesiktning: att upptäcka saker som behöver åtgärdas så att inte olyckan är framme!

2. Hur man prövar sig själv

- a. Jag är medveten om att den illustration jag har valt, bilbesiktningen, är en smula banal. Det andliga livet med Gud är inte särskilt likt en bil, men jag har ändå valt den för att försöka förklara vad jag tror Bibeln lär i den här frågan. Och då kommer vi till frågan hur denna självprövning, denna besiktning, skall gå till.
- b. Liksom i fråga om att det finns ett **besiktningsprotokoll** man skall gå efter på bilbesiktningen, är jag övertygad om att det finns ett "protokoll" för hur vi prövar oss själva. Ett sådant protokoll utmärks främst av att det ställer frågor till objektet som skall besiktigas. I vårt fall är protokollet Skriften, Bibelns

sammanlagda budskap. Och precis som det är viktigt att vi faktiskt följer protokollet vid bilbesiktningen så är det minst lika viktigt att vi faktiskt följer Skriften när vi prövar oss, annars kan det bli som för mannen som for till besiktningen och fick bilen godkänd, men när han körde därifrån efteråt gick bilen mitt itu – den har helt genomrostad. Besiktningsmannen kan inte ha följt protokollet!

- c. Vår bibelvers säger inte rakt ut hur vi skall göra denna självprövning, men tar vi med hela sammanhanget som versen står i så klarnar det väsentligen, särskilt om vi spänner det mot andra bibelord. Detta är för övrigt två goda råd när vi tolkar Bibeln:
  - i. Sammanhanget versen står i som vi är intresserade av, och
  - ii. Andra bibelställen som avhandlar liknande ämnen.
- d. Först, vad säger sammanhanget om protokollet för självprövningen:
  - i. Lever vi i tron? (2 Kor. 13:5) Tron på Gud är något vi *har*, men i första hand något vi lever *i*. Bibeln talar mycket om att vi skall vara *i Kristus*, och det innebär att han är och vår tro på honom är allting för oss. Världens syn på religion är sådan att man tror att det är som en åsikt man kan byta ut beroende på hur vindarna blåser eller hur det känns för stunden. Tron på Kristus är så mycket mer. Den blir en del av min identitet, smälter samman med mitt innersta. En av nutidens största förbannelser för mänskligheten är att allt förytligas mer och mer: politik, konst, kultur, musik, relationer, och så även tron på Gud. Formerna blir allt viktigare än innehållet, den yttre glansen är viktigare än att vara född på nytt av Guds Ande. Då blir tron bara något vi har, inte något vi lever i och som vi är. Bibeln varnar för det när den talar om människor som trots kunskap om Gud ändå avföll: *Ty evangeliet har predikats för oss liksom för dem. Men för dem blev ordet som de hörde inte till någon nytta, eftersom det inte genom tron hade smält samman med dem som hörde det.* (Hebr. 4:2) Ibland hör man goda och fina kristna föräldrar som beklagar sig lite försiktigt över att deras barn inte riktigt lever som kristna. Men i nästa stund viftar man bort det och säger: *Men dom har ju i alla fall sin tro?* Problemet är just det: man har sin tro, men man lever inte i den. Lever vi i tron eller är den bara något som vi har?
  - ii. Är Jesus Kristus i oss? (2 Kor. 13:5) När vi blir födda på nytt flyttar Guds Ande in i våra hjärtan. Det är då meningen att vi skall ha en visshet om att Kristus bor i oss. Därför ställer Paulus frågan: *vet ni inte med er att Jesus Kristus är i er?* Det talas också i Bibeln om att utomstående skall se att Gud bor i våra liv (1 Kor. 14:24-25), men det är också meningen att vi själva skall vara vissa om att Jesus bor i oss. Anden skall vittna i våra hjärtan om att vi är Guds barn (Rom. 8:16). Det är något vi skall

veta. Någon som skriver mycket om detta är aposteln Johannes. Några axplock från 1 Johannes brev lyder som följer:

1. *Vi vet att vi har lärt känna honom* (1 Joh. 2:3)
2. *Mina älskade, vi är nu Guds barn, och vad vi skall bli är ännu inte uppenbarat. Men vi vet att när han uppenbaras, kommer vi att bli lika honom, ty då får vi se honom sådan han är.* (1 Joh. 3:2)
3. *Vi vet att vi har gått över från döden till livet, ty vi älskar bröderna* (1 Joh. 3:14)
4. *Vi vet att vi förblir i honom och han i oss, därför att han har gett oss av sin Ande* (1 Joh. 4:13)

Vi ska alltså **veta** att Jesus Kristus är i oss? Vet vi det?

- iii. Är Guds kraft verksam ibland oss? (2 Kor. 13:4) Oftast tänker vi kanske på väldiga under och andliga upplevelser när vi talar om Guds kraft, och det är en del av det, men jag tror att Paulus här talar om Guds kraft till frälsning, den kraft som har makt att bryta bojor, förändra människor och föda dem på nytt. Guds kraft tar vi emot främst genom evangeliet: *Jag skäms inte för evangelium. Det är en Guds kraft som frälser var och en som tror, först juden och sedan greken.* (Rom. 1:16) Jag är övertygad om att problemet i många församlingar idag är att vi har en massa människor både i och utanför församlingsledningarna som inte är födda på nytt. Hur kan jag säga nåt sånt? Jo, när jag ser hur sådana människor, som har namn om sig att vara kristna, leva sina liv och fatta beslut på ett sätt som strider mot allt vad evangeliet innehåller och står för, då måste Guds kraft saknas. Det är enda förklaringen. Är Guds kraft verksam ibland oss?
- iv. Lever och handlar vi rätt och riktigt? Paulus säger här att *vi ber till Gud att ni inte skall göra något som är orättt [...] för att ni skall göra det som är gott* (2 Kor. 13:7). När Jesus håller sin bergspredikan så avslutar han med att säga något som han upprepade många gånger: *På deras frukt skall ni känna igen dem. Inte plockar man väl vindruvor från törnbuskar eller fikon från tistlar? Så bär varje gott träd god frukt, men ett dåligt träd bär dålig frukt. Ett gott träd kan inte bära dålig frukt, inte heller kan ett dåligt träd bära god frukt. Ett träd som inte bär god frukt blir nerhugget och kastat i elden. Alltså skall ni känna igen dem på deras frukt. Inte skall var och en som säger 'Herre, Herre' till mig komma in i himmelriket, utan den som gör min himmelske Faders vilja. Många skall säga till mig på den dagen: Herre, Herre, har vi inte profeterat med hjälp av ditt namn och med hjälp av ditt namn drivit ut onda andar och med hjälp av ditt namn gjort många kraftgärningar? Men då skall jag säga dem sanningen: Jag har aldrig känt er. Gå bort*

ifrån mig, ni laglösa! (Matt. 7:16-23) Vad säger Jesus egentligen? Säger han att vi skall förtjäna vår frälsning genom att göra gott och leva rätt? Nej, vad han säger är att det enda säkra beviset på att vår tro är levande, att vår bekännelse är äkta, är att det produceras god frukt i våra liv: att våra karaktärer slipas till likhet med Kristus och att vår tro är verksam i kärlek. Lägg märke till att dessa som går förlorade i Jesu berättelse inte är några gudsförnekare – de kallade till Jesus för Herre, Herre och påstod sig ha varit med om under och tecken genom hans namn – men ändå säger Jesus att han *aldrig* har känt dem. Dessa skulle ha behövt pröva sig själva om deras liv och deras tro bar god frukt. Hade de gjort hade de kanske inte gått förlorade? Hur är det då med oss? Handlar vi och lever riktigt? Stämmer vår livsföring med vår bekännelse?

- v. Växer vi till och når fram till allt större mognad i tron? (2 Kor. 13:9) Denna tillväxt och mognad i tron har dels med vår livsföring att göra, men handlar också om tillväxt i andlig kunskap om Jesus Kristus och tillväxt i erfarenheter av Gud i våra liv. Det är med kristen människa precis som när ett barn föds. Från början är det helt oförmöget att ta hand om sig själv, men med tiden är det meningen att det skall växa, fostras av sina föräldrar, utvecklas och lära sig ständigt nya saker för att till slut kunna vara med och hjälpa andra barn till världen. Alla vet att om denna utveckling uteblir så blir människor oroliga: är barnet sjukt? Växer det inte? Äter det ordentligt? Om vi överför detta då till kristen tro så säger aposteln Petrus: *Därför, mina älskade, då ni redan vet detta, var på er vakt, så att ni inte dras med i de laglösas villfarelse och förlorar ert fäste. Väx i stället till i nåd och kunskap om vår Herre och Frälsare Jesus Kristus. Hans är äran nu och till evighetens dag, amen.* (2 Petr. 3:17-18) I ljuset av detta blir det helt obegripligt att en person kan vara en bekännande kristen och aldrig växa till i kunskap om Jesus Kristus. Tyvärr ser vi detta bland många av våra ungdomar som tillhört gemenskapen sedan barndomen. De har alltid funnits med, men de växer inte och utvecklas inte. Men andra som kommer in utifrån, blir frälsta på minimal kunskap och på kort tid växer de till i tron och sveper förbi alla andra med stormsteg i kunskap, helgelse och glöd. Vilken slutsats kan man dra av detta? Om barnet inte växer är något fel. Kan det till och med vara så att dessa som inte växer i kunskap inte gör det därför att de aldrig varit födda på nytt? Växer vi till och når fram till allt större mognad i tron?
- e. Vi kan även, som vi redan sett, ta med andra bibelord för att undersöka hur vi skall göra vår självprövning, t.ex., vad aposteln Petrus skriver: *Gör därför allt ni kan för att i er tro visa dygd, i dygden insikt, i insikten självbehärskning, i*

*självbehärskningen uthållighet, i uthålligheten gudsfruktan, i gudsfruktan broderlig kärlek och i kärleken till bröderna kärlek till alla människor. Ty om allt detta finns hos er och växer till, blir ni inte overksamman eller utan frukt när det gäller kunskapen om vår Herre Jesus Kristus. Men den som saknar detta är närsynt, ja, blind, eftersom han har glömt att han blev renad från sina tidigare synder. **Var desto ivrigare, mina bröder, att göra er kallelse och utkorelse fast. Gör ni det, skall ni aldrig någonsin snubbla och falla.** Då skall ni få en fri och öppen ingång till vår Herre och Frälsare Jesu Kristi eviga rike. (2 Petr. 1:5-11) Här talar om att vi skall göra vår kallelse och utkorelse fast, och det genom att det goda som Gud planterat in i våra liv genom frälsningen – tro, dygd, insikt, självbehärskning, uthållighet, gudsfruktan, broderlig kärlek, kunskapen om Herren Jesus Kristus – får växa till. För allt detta är delar av Andens frukter, en doft från himlen, kännetecknen på en Kristus-lik karaktär. Och vi skall vara *ivriga* att få tag i detta!*

3. Om man inte består provet

- a. Här kommer vi in på väldigt allvarliga saker. Paulus påstår här att om vi inte lever i tron, om vi inte är vissa om att Jesus Kristus är i oss, då består vi inte provet. Det är precis vad texten säger. Vad menade han nu med det egentligen?
- b. Det grekiska ordet som visar att de inte bestått provet är *adokimos*, och betyder bokstavligen diskvalificerad, förkastad och betecknar något värdelöst. Samma ord används även i andra sammanhang och dess användning där kan kasta ljus över vad Paulus menar:
  - i. *Jag har satt dig att pröva mitt folk och gjort dig till en fast borg, för att du skall lära känna och pröva deras vandel. Alla är de förhårdade upprorsmakare, som går med förtal, de är som koppar och järn. Alla handlar de fördärvligt. Blåsbälgen pustar, men ur elden kommer bara bly. All ytterligare rening är förgäves, de onda kan inte avlägsnas. "Förkastat silver" kallar man dem, ty HERREN har förkastat dem. (Jer. 6:27-30)*
  - ii. *Ty en åker som dricker regnet som ofta faller på den och som ger god gröda åt dem som den brukas för, den åkern får välsignelse från Gud. Men bär den törnen och tistlar är den **värdelös**, och förbannelsen är inte långt borta. Slutet blir att den bränns av. (Hebr. 6:7-8)*
  - iii. *De försäkrar att de känner Gud, men med sina gärningar förnekar de honom. De är avskyvärda och olydiga, **odugliga** till varje god gärning. (Tit. 1:16)*
  - iv. *Och eftersom de inte ansåg det vara något värt att ha kunskap om Gud, utlämnade Gud dem åt ett **ovärdigt** sinnelag, så att de gjorde sådant som är mot naturen. (Rom 1:28)*

- v. *Liksom Jannes och Jambres satte sig upp emot Mose, står dessa män emot sanningen. Det är människor med ett fördärvat sinne. Deras tro **håller inte provet.** (2 Tim. 3:8)*
- c. Det är helt uppenbart att Paulus menar att med att inte bestå provet menas att vara helt förlorad. Det kan inte vara människor som kommit lite snett, utan vad vi ser i bibeltexterna är att Gud betraktar deras tro som helt värdelös, utan frälsande värde. Förmodligen har de aldrig varit pånyttfödda och om inte de omvänder sig är detta vad de för höra på den yttersta dagen: *Jag har aldrig känt er. Gå bort ifrån mig, ni laglösa!*
- d. Om självprovningen visar att vi inte håller måttet, vad ska vi då göra?
- e. En liten historia om att inte bestå provet och hur Gud kan göra under
- i. Vi hade en gång en ganska gammal Audi 100 som började gå ojämnt, och det visade sig vara fel på lambdasonden samt en spricka i grenröret som det läckte ur. Vi for till en verkstad för att fixa till det, jämte en del annat som också behövde göras. Det blev hemskt dyrt, och vi tömde nog vårt sparkonto på kuppen. Till råga på allt lyckades inte verkstan få till svetsningen av grenröret, som blev skevt och fortfarande läckte. Men vi hade inga pengar kvar, och bilen var tvungen att besiktas, trots felen som kvarstod, så vi betalade och åkte hem. Jag tror vi resonerade som så att om vi låter bilen gå igenom besiktningen i alla fall får vi ändå en månad till på oss att ordna det sista. Väl framme vid besiktningen knäppte vi händerna och bad till Gud om hjälp. Och till vår stora förvåning läckte inte grenröret längre. Bilen gick igenom utan anmärkningar! Herren "släckte tvåorna" åt oss!
  - ii. Denna historia visar mig att Gud kan ordna det som ser hopplöst ut, även när det handlar om att det blir uppenbart att vi inte består provet. Hemligheten ligger i att låta sig besiktigas ändå, och be till honom om hjälp. Då släcker han de eventuella "tvåor" som faktiskt finns i våra andliga liv.
- f. Vad vi behöver om vi inte består provet är alltså det som Bibeln kallar för omvändelse, att vi går till Gud med vår synd och bekänner den: *Men om vi vandrar i ljuset, liksom han är i ljuset, så har vi gemenskap med varandra, och Jesu, hans Sons, blod renar oss från all synd. Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder, är han trofast och rättfärdig, så att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet.* (1 Joh. 1:7-9) Jag brukar säga att Människans näst största problem är att hon är en ond, fallen syndare som behöver Gud. Det största är att hon inte vill erkänna det. Att träda fram i ljuset med sin synd och be om förlåtelse är enda vägen. *Omvänd er och tro evangelium!* (Mark. 1:15)
- g. Att släcka tvåor brukar kosta, men i ditt och mitt fall så är priset betalt genom Jesu Kristi blod.

Avslutning.

Till sist: inför nattvarden, tänk på vad aposteln skriver: *Var och en skall pröva sig själv och så äta av brödet och dricka av bägaren* (1 Kor. 11:28). Ta tillfället i akt och pröva dig inför Herren. Låt dagens nattvardstund bli den stund då du omvänder dig till Herren. Amen!